

СВЕТСКИ ПОЗНАТИ ЛИЧНОСТИ К

Денес многумина Македонци не знаат кои славни личности од историјата биле наши сонародници!

Светите браќа Константин (Кирил) и Методија биле етнички Македонци!

Пишува:
Александар ДОНСКИ

Децениското "миење на мозокот", како резултат на странските пропаганди, за кое пишувавме во минатите броеви, доведе до денешното ниско ниво на етно-историска свест кај Македонците, а тоа, пак, има одраз и во другите сфери на животот.

Ваквата свест (дооформиена и доизградена за време на југословенското едноумие) го произведе и терминот "Македонче", не како нормален деминутив за децата на Македонците, туку како дегенерирана замена за етнонимот "Македонец". Не случајно го спомнав југословенското едноумие, затоа што токму во овој период се појави ваквиот дегенератив (почнувајќи од новосоздадените песни: "А бре Македонче", "Јас сум чисто Македонче", "Убаво Македонче" и дру-

ги, па сè до употребата во секојдневниот говор: "Македончето треба некој да го командува" и сл.). Овде, некако сами по себе, се одомаќинија и препораките од типот: "Наведната глава сабја не ја сече" или "Молчењето е злато" и сл., кои како да се создани токму за "Македончето". Ако некој мисли дека претерувам со критиките на терминот "Македонче", тогаш му предлагам да се обиде да го замисли, на пример, францускиот претседател Жак Ширак, кој за себе би рекол: "Јас сум Французинче". Секако дека ова е смешно и да се помисли, но така е само кога се во прашање Французите или припадниците на другите нации, а кога се во прашање Македонците, тогаш терминот "Македонче", како "замена" за возрасните припадници на нашиот народ во песните кои масовно ги пееме или во секојдневниот говор, е нешто сосема "нормално".

Но, натамошните анализи на ваквата состојба ќе ги оставиме за друг пат и за други автори, а ние ќе се вратиме на историјата. Конечно, не случајно дадовме подолг вовед за темата која во продолжение ќе ја обработуваме.

СВЕТСКИ ПОЗНАТИ МАКЕДОНЦИ

Се работи за славни личности од македонската историја - етнички Македонци, за кои голем дел од нашиот народ нема поим дека се Македонци.

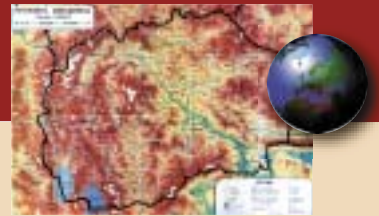
На пример, ако направите анкета, ќе видите дека голем дел од народот за славната кралица Клеопатра Седма ќе ви каже дека била "Египјанка"; потоа за цар Јустинијан ќе ви кажат дека бил "Римјанин" т.е. "Византиец"; за светите браќа Кирил и Методија ќе ви кажат дека биле "Грци" (евентуално Византијци) или дека татко им бил "Грк", а мајка им "Словенка" (бугарски историчари и нивните овдешни момоци дури тврдат дека биле "Бугари"), за Филип и Александар Македонски веќе состојбата е подобрена, иако и натаму има Македонци кои тврдат дека тие биле "Грци". Конечно, за можеби најпознатиот Македонец на светот, светиот евангелист Лука (најзастапениот автор во Новиот Завет), многумина ќе ви кажат дека "немаат поим" каква етничка припадност имал тој. А, да не спомнувам стотици Македонци, кои се удостоени со највисоката чест која може да ја добие еден христијанин, а тоа е канонизирањето за светители. Не само што одвај кој знае за нив, туку и се случуваат спротивни работи. Така, на пример, еден наш историчар објави книга во која напиша дека постоеле само "шеснаесет" светители Македонци. Дури и за светски најпознатата јасновитка баба Ванѓа, многумина ќе ви речат дека била "Бугарка", а за средновековниот борец против отоманската власт "Скендер-бег" дека бил "Албанец".

Но, сите овие наведени личности не биле ништо друго освен Македонци. Доколку некој смета дека претерувам, го повикувам да ги прочита материјалите кои следуваат т.е. докажете за македонското потекло на наведените личности. Така, во следните броеви ќе проследиме албански средновековни современици на Скендер-

бег (чие име воопшто не било Скендер, туку Ѓорѓија), кои пишуваат за неговото македонско потекло. Ќе проследиме и изјава од струмичанката баба Ванѓа (нејзино интервју), во кое таа самата себе се декларира како Македонка. Ќе проследиме и изјави од современи врвни американски библиски историчари, кои го спомнуваат македонското потекло на светиот апостол Лука. Ќе про-

ОИ БИЛЕ ЕТНИЧКИ МАКЕДОНЦИ

**Најнапред ќе расчисти-
ме со ставот за нивното на-
водно "бугарско" потекло,
а потоа ќе направиме кри-
тички осврт и на некои дру-
ги ставови за нивното по-
текло.**

За светите браќа, симпли-
фицирано кажано, ставот на
денешната бугарска историо-
графија гласи дека тие на-
водно биле "етнички Буга-
ри" и дека книжевниот јазик
кој го создале бил "старобу-
гарски" јазик. За негирање
на ваквите тврдења ќе ја по-
викаме на помош емпири-
ката.

Пред сè, да потсетиме дека
периодот на најзначајната
дејност на светите браќа Ки-
рил и Методија бил некаде
од 863 година (Великоморав-
ската мисија) и тоа е општо-
познато. Неупатените привр-
заници на хипотезите за бу-
гарското потекло на маке-
донската нација, кои манипу-
лираат со овој период, веро-
јатно многу ќе се изненадат
поради ноторниот факт дека
во времето кога се зачнати
почетоците на "словенската"
писменост, повеќето етнички
Бугари сè уште не знаеле ни-
ту да зборуваат (а камоли да
пишуваат) на т.н. **словенски
јазик!** Прв позначаен етнич-
ки Бугарин, кој заедно со
своето семејство почнал да
го учи "**словенскиот јазик**"
бил бугарскиот хан (кнез)
Борис. Тој почнал да го учи
"**словенскиот јазик**" дури
откако го примил христијан-
ството во 866 година - значи
најмалку **цели три години**
по Великоморавската мисија
на светите браќа т.е. **по** вре-
мето кога веќе бил создаден
т.н. "**словенски книжевен ја-
зик**".

Овде ќе внесам мало до-
полнување околу терминот
"**старословенски јазик**". Де-
ка овој јазик бил создаден
врз основа на македонскиот
говор во околината на Солун
- е повеќе од јасно. Поради

СПОМЕНИКОТ НА КИРИЛ И МЕТОДИЈ

тоа, најправилно би било
овој јазик да се нарекува
"**старомакедонски**" или "**цр-
ковномакедонски јазик**".
Но, поради фактот дека овој
јазик (како книжевен) го при-
фатиле и други народи, во
светот сè уште се практикува
терминот "**старословенски
јазик**". Значи, секаде каде
што во оригиналните доку-
менти или цитати се спомну-
ва "**старословенскиот ја-
зик**", тоа де факто се одне-
сува на старомакедонскиот
јазик т.е. јазикот на кој тогаш
зборувале нашите предци
околу Солун.

Дали и колку во овој јазик
има влијание античкиот ма-
кедонски јазик и дали во не-
го се вклучени некои гра-
фемии од него (ако се пови-

каме на теориите за антич-
кото потекло на **Словените**),
како и дали е тоа модифи-
цираниот јазик на древните
балкански Пелаззи - тоа ќе го
оставиме за натамошните ис-
тражувања.

Инаку, во тоа време (а и
подоцна) Солун немал ни-
какви контакти со паганска
Бугарија. Тоа биле два сосема
различни света, две сосема
различни култури: христијан-
ска и паганска, кои, главно,
негувале непријателство меѓу
себе. Оттаму навистина е
нелогично тврдењето дека
овој јазик (создаден токму
врз основа на солунскиот го-
вор) бил "**старобугарски**".

(продолжува)

следиме византиски извори
(вклучувајќи и автор од Со-
лун од X век), кои пишуваат
дека во времето кога дејст-
вувале светите браќа Кирил
и Методија најдоминантни
жители во нивниот роден
град Солун биле Македон-
ците. Ќе проследиме и ви-
зантиски извори за македо-
нското потекло на цар Јус-
тинијан, како и сведоштва за
македонското потекло на
славната египетска кралица
Клеопатра Седма, од кои ќе
го издвоиме сведоштвото на
античкиот историчар Плутарх,
кој јасно запишал дека мајчи-
ниот јазик на Клеопатра бил
"македонскиот јазик".

СВЕТИТЕ БРАЌА КИРИЛ И МЕТОДИЈА

Ќе почнеме со етничкото
потекло на светите браќа
Константин (кој неколку
пред својата смрт го сменил
името во Кирил) и Методија.